

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

XXI. De vita sanctius instituenda praecepta plurima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

que baptismatis gratia mortuus fuerit, nouerit se ille qui eum non baptizauerit pro eius anima rationem redditurum.

XVIII.

Nullus sacerdos seu laicus præsumat calicem, aut patinam, aut quælibet vasa sacra, & diuino cultui mancipata, ad alios vsus retorquere. Nam quicumque de calice sacro aliud bibit præter Christi sanguinem qui in sacramento accipitur, & patinam ad aliud officium habet quam ad altaris ministerium, deterrendus est exemplo Baltassar, qui, dum vasa Domini in vsus communes assumpsit, vitam pariter cum regno amisit.

XIX.

Si quis ex presbyteris voluerit nepotem suum, aut aliquem consanguineum, ad scholam mittere in ecclesiis quæ nobis concessæ sunt ad regendum, ei licentiam id faciendi concedimus.

XX.

Presbyteri per villas & vicos scholas habeant: & si quilibet fidelium suos paruulos ad discendas literas eis commendare vult, eos suscipere & docere non renuant, sed cum summa caritate eos doceant, attendentes illud quod scriptum est: *Qui autem docti fuerint fulgebunt quasi splendor firmamenti: & qui ad iustitiam erudiunt multos, fulgebunt quasi stellæ in perpetuas æternitates.* Cum ergo eos docent, nihil ab eis precii pro hac re exigant, nec aliquid ab eis accipiant, excepto quod eis parentes ex caritatis studio sua voluntate largientur.

Dan. 12.

XXI.

Cum ergo omnium sacrarum scripturarum pagina instrumentis bonorum operum refertæ sint, & per sanctarum scripturarum campos possint inueniri arma quibus vitia comprimantur, & virtutes nutriantur; placuit tamen nobis huic nostro capitulario inferere sententiam cuiusdam patris de instrumentis bonorum operum, in qua magna breuitate quid agi, quid vetari debeat, continetur. In primis Dominum Deum diligere ex toto corde, tota anima, tota virtute: deinde proximum suum tamquam seipsum: deinde non occidere, non adulterari, non facere furtum, non concupiscere rem proximi, non

Præcepta plurima.

falsum testimonium dicere, honorare omnes homines, & quod sibi quis fieri ab alio non vult, alii ne faciet: abnegare semetipsum sibi, vt sequatur Christum, corpus castigare, delicias non amplecti, ieiunium amare, pauperes recreare, nudum vestire, infirmum visitare, mortuum sepelire, in tribulatione oppresso subuenire, dolentem consolari, a sæculi astibus se facere alienum, nihil amoris Christi præponere, iram non perficere, iracundiæ tempus non reseruare, dolum in corde non retinere, pacem falsam non dare, caritatem non derelinquere, non iurare, ne forte fiat periurium, veritatem ex corde & ore proferre, & malum pro malo non reddere, iniuriam non facere, sed sibi & factam patienter sufferre, inimicos diligere, maledicentibus sibi non remaledicere, sed magis benedicere, persecutionem propter iustitiam sustinere: non esse superbum, non vinolentum, non somnolentum, non multum edacem, non pigrum, non murmurantem, non detractorem, spem suam Domino committere, bonum aliquid in se cum viderit, Domino applicet, non sibi: malum vero semper a se factum sciat, & sibi reputet; diem iudicii timere, gehennam expauescere, vitam æternam omni concupiscentia spiritali desiderare, mortem quotidie ante oculos suspectam habere, actus vitæ suæ omni hora custodire, in omni loco Deum se respicere, pro certo scire cogitationes malas cordi suo aduenientes, mox ad Christum allidere, & seniori spiritali patefacere. Os suum a malo vel prauo eloquio custodire, multum loqui non amare, verba vana aut risui apta non loqui, risum multum aut excussum non amare, lectiones sanctas libenter audire, orationi frequenter incumbere, mala sua præterita cum lacrymis vel gemitu quotidie in oratione Deo confiteri, de ipsis malis de cetero emendare, desideria carnis non perficere, voluntatem propriam odisse, præceptis sacerdotis & præceptoris in omnibus obedire, etiamsi ipse aliter, quod absit, agat, memorans illa dominica præcepta, in quibus habetur: *Quæ dicunt facite, quæ autem faciunt nolite facere*; non velle dici sanctum, antequam sit, sed prius mereri sanctus esse, quod verius dicatur, præcepta Dei factis quotidie adimplere, castitatem amare, nullum odisse, zelum & inuidiam non habere, contentionem non ama-

re, elationem fugere, & seniores venerari, iuniores diligere, in Christi amore pro inimicis orare. Cum discordantibus ante solis occasum in pacem redire, & de Dei misericordia nunquam desperare. Ecce hæc sunt instrumenta artis spiritualis, quæ cum fuerint a nobis die noctuque incessabiliter adimpleta, & in die iudicii reconfignata, illa merces nobis a Domino recompensabitur quam ipse promisit: *Quam oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, quam præparauit Deus his qui diligunt eum.*

1. Cor. 2.

XXII.

Commonendi sunt fideles, vt generaliter omnes a minimo vsque ad maximum orationem dominicam & symbolum discant: & dicendum eis quod in his duabus sententiis omne fidei Christianæ fundamentum incumbit. Et nisi quis has duas sententias memoriter tenuerit, & ex toto corde crediderit, & in oratione sapissime frequentauerit, catholicus esse non poterit. Constitutum namque est, vt nullus chrismetur, neque baptizetur, neque a lauacro fontis alium suscipiat, neque coram episcopo ad confirmandum quemlibet teneat, nisi symbolum & orationem dominicam memoriter tenuerit, exceptis his quos ad loquendum ætas minime perduxit.

XXIII.

Dicendum illis, vt singulis diebus qui amplius non potest saltem duabus vicibus oret, mane scilicet & vespere, dicens symbolum siue orationem dominicam: Qui plasmasti me miserere mei, vel etiam, Deus propitius esto mihi peccatori: & Domino gratias agens pro quotidiana vitæ com meatibus, & quia se ad imaginem suam creare dignatus sit, & a * peccatoribus segregare: his actis, & solo Deo creatore suo adorato, sanctos inuocet, vt pro se intercedere ad maiestatem diuinam dignentur, hæc facient quibus basilicæ locus prope est in basilica. Qui vero in itinere, aut pro qualibet occasione in siluis aut in agris est, vbicumque enim hora matutina vel vespertina inuenerit, sic faciat, sciens Deum vbique præsentem esse, dicente Psalmista: *In omni loco dominationis eius.* Et: *Si ascendero in cælum, tu ibi es, &c.*

Psal. 102.

Psal. 138.

XXIV.

Dies vero dominica, quia in eo Deus lucem condidit,